

Velkommen til Birgittasøstrene i Trondheim:

– Vi ofrer med glede livet vårt til Gud

Et sterkt kall har brakt Birgittasøstrene ut i verden. I Norge finnes det fire, og i klosteret på Tiller i Trondheim tar de imot alle som ønsker å lære mer om hvordan nonner lever.

Av Heidi Løkken Foto: Kari Tønseth og Anja Elmine Basma

♦ – Velkommen til oss!

Klosterets priorinne, søster Carmelita, viser oss inn i Birgittasøstrenes kloster på Tiller i Trondheim. Sammen med søster Enza, søster Elda og søster Edith, alle fra India og Mexico, driver hun klosteret like ved et av Trondheims større kjøpesentre. Her er det plass til 15 nonner og et stort antall besøkende.

Hun viser oss inn i gjestestuen, et hyggelig rom med gode lenestoler, ganske langt fra det klosterlivet de fleste ser for seg. Søster Carmelita forteller gjerne fra oppvekst og barndom i hjemlandet India, med nonner som forbilder.

SØSTER CARMELITA VAR 19 ÅR da hun gikk i kloster. Ønsket om å være nonne hadde vært der helt siden hun var barn.

– Det var ganske vanlig å ville bli nonne. Vi hadde mange nonner rundt oss, blant annet misjonærer fra Italia som underviste oss på skolen. Jeg ble inspirert av dem.

– Var du aldri i tvil?

– Aldri, svarer søster Carmelita mildt, men bestemt.

– Det var en lengsel inni meg, jeg var helt sikker på at jeg ville gå i kloster.

Hvis hun ikke hadde valgt å bli nonne, hadde hun vært sykepleier.

– Å være nonne er også et omsorgsyrke. Mange nonner jobber nettopp med sykepleie der hvor det trengs, sier hun.

Birgittasøstrene avlegger tre løfter: Løftene om lydighet, fattigdom og kyskheter.

– Vi må adlyde abbedissen i Roma. Hun avgjør hvilket kloster hver enkelt nonne skal oppholde seg i.

Derfor har søster Carmelita vært i kloster i India, Roma, Sveits, Sverige og Danmark. De siste fire årene har hun tilbrakt i klosteret på Heimdal. Hver gang en søster kommer til et nytt land, må hun lære seg språket.

– Vi kan heller ikke ha noen private eierdeler. Alt vi eier er felles. TV, PC, eller pen-

◀ **Klosterets priorinne, søster Carmelita, er gjestfriheten selv. Hun og søstrene Enza, Elda og Edith ønsker gjerne velkommen.**

ger, forklarer hun.

Løftet om kyskheter sier seg selv. Søster Carmelitas to søsken har giftet seg. Selv har hun gitt avkall på muligheten for mann og barn.

– Synes du ikke at du har ofret mye?

– Vi ofrer vårt liv til Gud. Slik lever vi ut vårt kall. For oss ligger offeret i det å gi avkall på familieliv og jordisk rikdom. Vi utsettes jo alle for fristelser, men dem overvinnes vi gjennom bønner, forklarer hun.

BIRGITTASØSTRENE ER GJESTFRIE

og tar imot alle som kommer på besøk, mens andre ordener bruker mye tid i stillhet og meditasjon. Som gjest kan du bli så lenge du vil, og delta i bønnestundene i kapellet. Mange turister og pilegrimer kommer tilbake hvert år.

– Vi samarbeider mye med andre kirkesamfunn. Vi har besøk av skoleklasser og forteller dem om klosterlivet. De er svært nysgjerrige på hvorfor vi har blitt nonner, smiler søster Carmelita.

Mye av hverdagslivet til nonnene går



Tabernaklet er sentrum for alt klosterliv. Den gyldne kassen oppbevarer nattverdsbrødet, som forvandles til Kristi legeme.

med til å ta imot gjester. Det skal lages mat, rommene skal gjøres klare. I tillegg holder de katekese, religionsundervisning for barn mellom sju og ti år. Arbeidsdagen er lang.

– Vi har regelmessige bønnetider i løpet av dagen. Vi står opp 05.45 og har morgen-

Birgittasøstrene – Vår Frelsers Orden

Birgittaklosteret i Trondheim ble innviet i 1998. Søstrene er etablert i alle nordiske land unntatt Island. Birgittasøstrene har 46 klostre rundt om i verden.

Ordenen ble grunnlagt av den hellige Birgitta av Sverige og godkjent av pave Urban V i 1370. Det første klosteret lå i Vadstena i Sverige. Under reformasjonen og i senere konflikter ble nesten alle klostrene nedlagt. I løpet av det siste århundre har det på nytt blitt grunnlagt en lang rekke Birgittaklostre.

For Birgittasøstrene er den fremste oppgaven den liturgiske bønner. Søstrene deltar hver dag i messen og tilbedelsen av Alterets Hellige Sakrament. Med til søstrenes daglige arbeid er gjestehuset, som er en del av hvert klostres virksomhet. Søstrene ønsker alle velkom-

men til klosteret for å finne stillhet og ro.

Birgittinerordenen fremmer det økumeniske arbeidet, derfor tar søstrene gjerne imot besøk fra andre kirker og studiebesøk fra skoleklasser og andre grupper. De deltar i kirkens misjonsarbeid, og arbeider med katekese og annen undervisning, sykepleie, barnehager og har botilbud for studenter og eldre. birgitta.katolsk.no

Helgener

Den hellige Birgitta av Sverige er mest kjent for sine åpenbaringer og for klosterordenen som hun grunnla. Hun var sjenerøs overfor de fattige og lidende. I 1999 kåret pave Johannes Paul II den hellige Birgitta til vernehelgen for Europa.



Søster Enza (t.v.) og søster Montsserat er glade for at det nye klosteret på Tiller er blitt deres nye hjem.

bønn, meditasjon og messe før frokost. Vi har åndelige lesninger, og før lunsj har vi middagsbønn. Sluttbønnen, completorium, holdes klokken 21.

Fritidssysler som kino og teater er ikke tilatt for søstrene.

– Men vi har også tilmålt tid til rekreasjon. Vi har fri en time på ettermiddagen.

Den består i lesning, håndarbeid, gåturer og sosialt samvær med hverandre. Eller vi kan trekke oss tilbake i våre private rom. Vi ser også på TV, spesielt nyheter.

Å BLI FULLVERDIG NONNE HOS Birgittasøstrene tar mange år. Du må være over 18, katolikk - og du må være jomfru.

Først bor du en stund hos nonnene for å se hvordan de lever. Så kan du inntre som postulante i klosteret i ett år. Deretter blir du novise. Reglene blir litt strengere, og du får ikke besøke familien din. Etter ett og et halvt år som novise avlegges det første løftet, og nonnedrakten utdeles. Så har du fem år på å bestemme deg for om du vil



I klosteret kan du komme og bo så lenge du vil på et av klosterets mange gjesterom.

avlegge det evige løftet og få ringen alle Birgittasøstre har på hånden.

– Da arrangeres det stor fest, akkurat som et bryllup. Vi ber familie, venner, mange gjester. Festen holdes i klosteret eller i kirken, forteller søster Carmelita. Hun bekrefter at mange er innom, og at mange velger å ikke bli nonner.

– Det er et valg de må ta. Men vi kan også sende dem ut, hvis vi oppfatter at de ikke passer som nonne av ulike årsaker.

Men er det aldri noen som angret seg etter at de har avlagt de endelige løftene? Søster Carmelita tenker seg om litt.

– Det skjer. Men det er veldig sjelden.

Søster Carmelita har nylig vært på ferie hos familien sin i India. Hvert fjerde år kan nonnene reise

hjem i en måned. Men nonnelivet tar hun ikke fri fra, og drakten beholder hun på. Når hun er hjemme, ber hun sammen med familien.

Hun viser oss klosterets lille kapell. Her sitter nonnene i bønn og stillhet. På bordet foran oss står tabernakelet. Ifølge katolsk tro er Kristus selv til stede i tabernakelet, som derfor behandles med stor respekt og seremoni. Nonnene kneler foran alteret, også når de går ut derfra. Når vi spør søster Enza hvorfor hun bøyer seg når hun skal ut av rommet, svarer hun med spørsmålet:

– Hvis du hadde møtt en konge, ville ikke du også hilset ham? Vi hilser Kristus, og tenner lys her for hans tilstedeværelse.



I klosteret kan du få kjøpt små figurer, bilder og symboler fra Birgittasøstrene.

Tabernakelet er sentrum for alt klosterliv, forklarer Enza. Den gylne kassen oppbevarer nattverdsbrødet, eller hostiet, som ifølge katolsk tro under bønningen gjennomgår en forvandling til Kristi legeme. Det er fra denne kongen de har fått sitt kall, kallet om å forlate familie og hjemland, og reise verden rundt i hans tjeneste.

– Gudstjenesten er åndelig mat, mat for sjelen, sier Enza.

HVA ER EGENTLIG ET KALL? Søster Enza synes det er vanskelig å beskrive. Vi har akkurat fulgt henne ut av kapellet, hvor hun har sittet i stille bønn. Nå stråler hun av energi.

– Det er ikke som en stemme som roper til deg, ler hun.

– For meg kom det gradvis. Der jeg vokste opp, i Mexico, var det mange nonner som arbeidet. Noen av dem spurte en dag om jeg ville hjelpe dem med å dele ut mat. Jeg ble veldig nysgjerrig på livet de levde.

Søster Enza var bare 17 år da hun bestemte seg for å prøve klosterlivet.

– Jeg var fremdeles usikker, så når jeg skulle melde meg som postulante, fikk jeg med meg to venninner. I starten vaklet jeg mellom klosteret og fritidsinteressene mine. Det var et valg som gjaldt resten av mitt liv. Jeg var veldig glad i idrett, og holdt på med basketball. Men jeg måtte velge, jeg ble ukonsentrert av å skulle gjøre begge deler. Det var en prøvelse i starten, men etter det har jeg aldri vært i tvil, smiler Enza. Hun deler gjerne et barndomsminne med oss.

– Begge søstrene mine er nonner. Da jeg var ti, var storesøsteren min hjemme på ferie. Jeg fikk se nonnedrakten hennes henge på et skap. Full av nysgjerrighet prøvde jeg drakten. Jeg husker at jeg danset rundt og hadde det moro. Da søsteren min plutselig kom inn i rommet, hoppet jeg inn i skapet, minnes Enza og ler.

– Hun presiserte for meg at det ikke bare var å ta på seg en nonnedrakt, man måtte fortjene den.

OM DET HAR SATT SPOR ELLER ikke, så har Enza nå vært nonne i 14 år. Hun var med på å grunnlegge klosteret på Heimdal da hun kom til Norge for ti år siden.

– Jeg har vært med på hele prosessen, og har blitt glad i stedet og kulturen. Det er klart at det er en prøvelse å komme til et helt nytt sted og lære et nytt språk. Men søstrene tilbringer den første tiden hos abbedissen i Roma, så vi lærer oss alle italiensk. Slik kan vi alle kommunisere oss imellom, selv om vi kommer fra mange verdenshjørner.

Arbeidet nonnene utfører varierer mellom verdensdelene. I Europa legges det vekt på gjestfrihet. I fattigere strøk arbeides det humanitært. I India har flere klostre barnehage og studenthjem. I Sverige finnes det egne omsorgsboliger for eldre.

– Jeg finner mening i arbeidsoppgavene mine. Vi har alle stor glede av å være her. Vi ber sammen hver dag, og hjelper hverandre når det trengs, sier søster Enza.

Hun er ennå ung, og har mange år igjen som nonne. Resten av livet.

– Ønsker du deg aldri barn?

– Jeg har valgt å ikke ha barn. Det er et valg jeg har hatt god tid til å tenke gjennom. Det er viktig at man bruker mange år på å ta et slikt valg, understreker Enza.

Likevel, ofrene er ikke små.

– For meg er dette store ofre. Men jeg er glad jeg har ofret meg. ♦

Moder Elisabeth Hesselblad

I forrige århundre grunnla Moder Elisabeth på nytt Birgittinerordenen. Hun kalles «den andre Birgitta» på grunn av sin innsats for å gjøre den hellige Birgitta mer kjent og for å ha gjenopprettet ordenen. I 2000 ble hun saligkåret av pave Johannes Paul II. Klostersamfunn i Norge: Birgittasøstrene, Tiller. St. Carolus Borromeussøstrene, Moss. Tautra Mariakloster, Frosta. Dominikanerinnene, Mariaklosteret i Bodø. Dominikanerinnene, Lunden kloster i Oslo. Dominikanerinnene, Sta. Katarinahjemmet i Oslo. Klarissene, Larvik. Missionaries of Charity, Bergen. Missionary Servants of the Holy Trinity, Molde. St. Elisabethsøstrene, Tromsø. St. Franciskus Xaveriusøstrene, Bergen. St. Josephsøstrene, Oslo. Søstrene av Det hellige kors Quy Nhon, Hosle. Søstrene av Det hellige kors Nha Trang, Hønefoss. Karmelittnonnene, Tromsø. Bonifatius Institutt, Levanger. www.klosterliv.no